

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201696
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121201696.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: K. Ž., W.. X.X.XXXX, F. T., F. X, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47233516, o primerané finančné zadostučinenie a prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 100 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.
- III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ale len z prisúdenej istiny.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou z 26.2.2021 sa domáhal voči žalovanému primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2.332,40 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa z dôvodu, že v predchádzajúcom spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 7Csp/138/2018 bol ako spotrebiteľ úspešný s vydaním bezdôvodného obohatenia. Odcitoval časť odôvodnenia rozsudku zo dňa 1.6.2020, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami 24.5.2011 neobsahovala všetky povinné náležitosti, konkrétne termín konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z., predpoklady použité pre výpočet RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona, nesprávne boli údaje o výške RPMN, ktorá je iná v žiadosti o poskytnutie úveru a iná v časti o schválení úveru. Preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/, b/ citovaného zákona úver sa považuje za bezúročný a bezpoplatkový. Žalovaný poskytol žalobcovi reálne úver vo výške 1.284,25 Eur, žalobca mu zaplatil 3.616,65 Eur a preto na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 2.332,40 Eur. Súd navyše poukázal aj na neprimeranú výšku úrokovej sadzby - 70,01% v zmluve, ktorá prevyšovala priemernú úrokovú sadzbu obdobných úverov (9,74% p.a.) o viac ako sedemnásobne, preto zmluvu v tejto časti vyhodnotil ako absolútne neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V žalobe ďalej žalobca poukázal na sankčnú a relutárnu funkciu primeraného finančného zadostučinenia. Vyslovil názor, že jediným objektívnym kritériom pre určenie jeho výšky je suma, o ktorú sa chcel žalovaný bezdôvodne obohatiť a poukázal aj na viacnásobné porušenie spotrebiteľských práv.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že zo žaloby nevyplýva aké právo žalobcu ako spotrebiteľa bolo porušené. Účelom § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. bolo priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva (najmä v reklamačnom konaní) primerané zadostučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní a nie primerané zadostučinenie priamo za ich akékoľvek porušenie. Žalovaný mal

tiež za to, že žalobca nedostatočne zdôvodnil výšku požadovaného finančného zadostučinenia a že zo žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť jeho priznania ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa.

3. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovaného zdôraznil, že výsledok základného konania o vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať za úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti v súdnom konaní podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu muselo obsahovať porušenie konkrétneho ustanovenia vo výroku. To je konštatované súdom v samotnom odôvodnení rozhodnutia. Zotrvával na výške uplatneného nároku, ktorá podľa neho zodpovedá svojmu účelu, ktorým je predovšetkým satisfakcia. Navyše má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov od porušovania práv spotrebiteľov. Požadovaná suma je primeraná k postoju žalovaného, ktorý nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností a je primeraná tiež k intenzite porušení spotrebiteľských noriem.

4. Žalovaný právo na dupliku nevyužil.

5. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán, spisom tohto súdu 7Csp/138/2018 a zistil tento skutkový stav:

6. V spore vedenom na tomto súde pod sp. zn. 7Csp/138/2018 sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia voči žalovanému vo výške 2.332,40 Eur. Z uvedeného spisu vyplýva, že strany uzavreli 24.5.2011 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, podľa ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver 1.500 Eur so splatnosťou 42 mesiacov s úrokovou sadzbou 70,01%.

7. Rozsudkom č.k. 7Csp/138/2018-215 z 1.6.2020, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 11CoCsp/19/2020-354 zo dňa 19.11.2020 bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi 2.332,40 Eur s úrokmi z omeškania 5% ročne od 4.8.2018 do zaplattenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 9.12.2020.

8. Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku potvrdil správnosť zistení a právneho posúdenia nároku súdom prvej inštancie a konštatoval, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi stranami chýba údaj o dobe trvania zmluvy, ako aj o predpokladoch použitých pre výpočet RPMN a preto v dôsledku absencie týchto povinných náležitostí zmluvy uvedených v § 9 ods. 2 písm. f/, j/ zákona č. 129/2010 Z.z. je úver bezúročný a bez poplatkov. Aj keď súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku sa zaoberal posúdením výšky úrovej sadzby, ktorú považoval za rozpornú s dobrými mravmi pre jej neprimeranú výšku a teda dohodu v tejto časti vyhodnotil ako absolútne neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom toto posúdenie spochybnil žalovaný vo svojom odvolaní, súd druhej inštancie sa vyhodnotením tejto okolnosti vo svojom rozhodnutí nezaoberal.

9. Je nepochybné, že predmetná zmluva o úvere uzavretá medzi stranami je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde

úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

15. Navyše je potrebné vychádzať aj zo systematického výkladu a v tejto súvislosti posúdiť a vyhodnotiť formuláciu celého ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a vychádzať najmä z jeho prvej vety, v ktorej je jasne uvedené, že spotrebiteľ sa môže proti porušiteľovi jeho práva alebo povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa na súde domáhať ochrany svojho práva. Vetu tretiu citovaného zákonného ustanovenia je teda potrebné vykladať aj s ohľadom na znenie tejto prvej vety § 3 ods. 5. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016, v ktorom Najvyšší súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

16. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje“.

17. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyššie uvedený vyslovený právny záver. Keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia povinností žalovaného ako dodávateľa voči žalobcovi ako spotrebiteľovi, keďže v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuviedol všetky jej povinné náležitosti, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku.

18. Významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

19. Súd v danom prípade vyhodnocoval závažnosť porušenia povinností žalovaného voči žalobcovi ako spotrebiteľovi v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý nepochybne patrí medzi normy slúžiace na ochranu práv spotrebiteľov. Konkrétne o aké porušenia povinností žalovaného išlo, je potrebné vyvodiť z odôvodnenia rozsudku v predchádzajúcom konaní 7Csp/138/2018 zo dňa 1.6.2020 a to predovšetkým z odôvodnenia rozsudku súdu druhej inštancie. Ten uviedol, že žalovaný v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere neuviedol dobu jej trvania a predpoklady použité pre výpočet RPMN. Tieto porušenia povinností žalovaného však súd nepovažuje za vážne, keďže ich neuvedenie nemohlo mať vplyv na rozhodnutie žalobcu uzatvoriť danú úverovú zmluvu. V nej bol totiž uvedený počet mesačných splátok, z ktorých bolo možné vyvodiť dĺžku trvania zmluvy. Ohľadom predpokladov použitých pre výpočet RPMN súd dáva do pozornosti, že súdna prax nie je pri posudzovaní tejto náležitosti jednotná,

niektoré súdy neuviedenie spomínaných predpokladov nevyhodnocujú s dôsledkom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, keďže tieto predpoklady sú v zmluve uvedené ako jednotlivé iné povinné náležitosti zmluvy (napr. výška úveru, počet splátok, výška splátky). Najnovšie k tomuto záveru dospel aj Najvyšší súd SR v rozsudku 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.2.2021. Podľa názoru súdu je potrebné rozlišovať dôsledky plynúce z absencie vyššie uvedených povinných náležitostí zmluvy, ktoré predstavujú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a vznik, prípadne výšku primeraného finančného zadostučinenia za ich absenciu. Súd nezdieľa názor žalobcu, že rozhodujúcim kritériom pre posúdenie výšky nároku je výška bezdôvodného obohatenia žalovaného. Takýto názor znamená, že pri tom istom porušení povinností dodávateľa, ktoré by podľa súdu malo byť sankcionované rovnako, by výška finančného zadostučinenia závisela v podstate od výšky úveru poskytnutého spotrebiteľovi a dĺžky jeho splácania. Takéto vnímanie súd nepovažuje sa správne a spravodlivé, keď dodávateľ vyhovie žiadosti spotrebiteľa a poskytne mu úver spravidla v ním požadovanej výške, keďže pri fikcii o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru platí, že v zásade čím vyššia výška úveru, tým vzniká väčšie bezdôvodné obohatenie na úrok spotrebiteľa. Preto kritériom pre ustálenie výšky primeraného finančného zadostučinenia nemôže byť výška bezdôvodného obohatenia žalobcu zistená v predchádzajúcom spore, ale predovšetkým závažnosť porušenia povinnosti žalovaného, ktoré súd však v tomto konkrétnom prípade nepovažuje za vážne, čo vysvetlil v predchádzajúcej časti rozsudku. Súd tiež dodáva, že za relevantné nepovažoval tie konštatácie súdu prvej inštancie, ktorými sa odvolací súd napriek námietkam v odvolaní žalovaného nezaoberal, konkrétne ide o konštatáciu ohľadom výšky dohodnutého úroku.

20. Primerané finančné zadostučinenie má plniť funkciu satisfakcie pre žalobcu a sankcie pre žalovaného. Formu satisfakcie pre žalobcu a sankcie pre žalovaného má však už aj predchádzajúci rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o vydaní bezdôvodného obohatenia žalobcovi a preto vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti súd mal za to, že požiadavku primeranosti naplní finančné zadostučinenie vo výške 100 Eur a žalobu preto v prevyšujúcej časti zamietol.

21. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Keďže rozhodnutie záviselo od úvahy súdu platí zásada, že žalobca bol v spore úspešný a teda vznikol mu nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, keďže súd nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

22. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.